

SODBA SODIŠČA (četrti senat)
z dne 20. januarja 2005*

V zadevi C-300/03,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je Hessisches Finanzgericht v Kasslu (Nemčija) vložilo s sklepom z dne 25. aprila 2003, ki je na Sodišče prispel 11. julija 2003, v postopku

Honeywell Aerospace GmbH

proti

Hauptzollamt Gießen,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, J. N. Cunha Rodrigues (poročevalec) in K. Schiemann, sodnika,

* Jezik postopka: nemščina.

generalni pravobranilec: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Honeywell Aerospace GmbH H. Stiehle, odvetnik,

- za Komisijo Evropskih skupnosti J. C. Schieferer in X. Lewis, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, str. 1, v nadaljevanju: Carinski zakonik) in Uredbe Komisije št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92 (UL L 253, str. 1, v nadaljevanju: Izvedbena uredba).

- 2 Predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Honeywell Aerospace GmbH (v nadaljevanju: Honeywell) in Hauptzollamt Gießen (Nemčija) v zvezi z nastankom carinskega dolga.

Skupnostna ureditev

- 3 Člen 37 Carinskega zakonika določa:

„1. Blago, ki je vneseno na carinsko območje Skupnosti, je od trenutka vnosa predmet carinskega nadzora. Skladno z veljavnimi določbami je lahko predmet kontrole s strani carinskih organov.

2. Blago ostane pod carinskim nadzorom tako dolgo, dokler se ne določi carinski status blaga in, če gre za blago, ki ni skupnostno, brez vpliva na člen 82(1), do trenutka zamenjave carinskega statusa ali vnosa v prosto cono ali prosto skladišče, oziroma do njegovega ponovnega izvoza ali uničenja v skladu s členom 182.“

- 4 Člen 96 Carinskega zakonika določa:

„1. Glavni zavezanec je imetnik postopka v okviru zunanega skupnostnega tranzitnega postopka. Odgovoren je za:

- a) predložitev nedotaknjenega blaga namembnemu carinskemu uradu v predpisanem roku, pri čemer je dolžan spoštovati ukrepe, ki so jih carinski organi sprejeli za zagotovitev prepoznavanja;

[...]“

- 5 Člen 203(1) in (2) Carinskega zakonika določa:

„1. Carinski dolg pri uvozu nastane:

— z nezakonito odstranitvijo blaga, zavezanega uvoznim dajatvam, izpod carinskega nadzora.

2. Carinski dolg nastane v trenutku odstranitve blaga izpod carinskega nadzora.“

- 6 Člen 215, od (1) do (3), Carinskega zakonika določa:

„1. Carinski dolg nastane na kraju storitve dejanj, ki povzročijo nastanek tega dolga.

2. Če kraja iz odstavka 1 ni mogoče določiti, se šteje, da je carinski dolg nastal na kraju, na katerem carinski organi ugotovijo, da se blago nahaja v položaju, ki je povzročil nastanek carinskega dolga.

3. Če carinski postopek za blago ni zaključen, se šteje, da je carinski dolg nastal:

— na kraju, kjer je bilo blago dano v postopek

ali

— na kraju, kjer blago v okviru zadevnega postopka vstopi v Skupnost.“

7 Člen 221(3) Carinskega zakonika določa:

„Dolžniku sporočila ni več mogoče posredovati po poteku roka treh let od dneva nastanka carinskega dolga. Če pa carinski organi zaradi dejanja, za katerega je bilo mogoče uvesti kazenski pregon, niso mogli določiti natančnega zakonsko dolgovanega zneska dajatev, lahko to sporočilo posredujejo tudi po poteku omenjenega roka treh let, kolikor to predvidevajo veljavne določbe.“

8 Člen 378(1) in (2) Izvedbene uredbe določa:

„1. Kadar pošiljka ni bila predložena namembnemu uradu in kadar ni mogoče določiti kraja kršitve ali nepravilnosti, se brez poseganja v člen 215 zakonika šteje, da je kršitev ali nepravilnost nastala:

— v državi članici, ki ji pripada urad odhoda,

ali

— v državi članici, ki ji pripada urad tranzita na vstopu v Skupnost, ki je prejel potrdilo o prehodu,

če v roku, ki ga je treba določiti v skladu s členom 379(2), dokazilo o pravilnosti tranzitne operacije ali o kraju, kjer je kršitev ali nepravilnost dejansko nastala, ni predloženo v skladu z zahtevami carinskih organov.

2. Kadar tako dokazilo ni predloženo in se s tem šteje, da je navedena kršitev ali nepravilnost nastala v državi članici odhoda ali v vstopni državi članici iz druge alineje prvega odstavka, ta država članica za tako blago obračuna carino in druge dajatve v skladu s predpisi Skupnosti ali nacionalnimi predpisi.“

9 Člen 379 Izvedbene uredbe določa:

„1. Če pošiljka ni bila predložena namembnemu uradu in kraja kršitve ali nepravilnosti ni mogoče določiti, urada odhoda o tem čim prej obvesti glavnega zavezanca, najpozneje pa pred iztekom enajstega meseca po vpisu deklaracije za skupnostni tranzit.

2. V obvestilu iz odstavka 1 navede predvsem rok, v katerem je treba uradu odhoda predložiti dokazilo o pravilnosti tranzitne operacije ali o kraju, v katerem je kršitev ali nepravilnost dejansko nastala, tako da ustreza zahtevam carinskih organov. Ta rok znaša tri mesece od dneva obvestila iz odstavka 1. Če navedeno dokazilo ni predloženo v roku, pristojna država članica ukrepa tako, da pridobi plačilo pripadajočih carin in drugih dajatev. Kadar ta država članica ni tista, v kateri je urad odhoda, jo ta o tem takoj obvesti. [...]“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 10 Iz predložitvenega sklepa izhaja, da je družba ASA, pravna predhodnica družbe Honeywell, kot pooblaščen pošiljatelj 3. junija 1994 v Raunheimu (Nemčija) dala turboreaktor v zunanji skupnostni tranzitni postopek. V skladu z deklaracijo za tranzit je bilo sporno blago treba s kamionom prepeljati v namembni urad v Rim (Italija) do 17. junija 1994.

- 11 Skupnostni tranzitni postopek se ni zaključil, ker urad odhoda v Nemčiji ni prejel potrdila. Za izvedbo poizvedovalnega postopka je ta urad poslal izvod št. 1 deklaracije za skupnostni tranzit pristojnemu uradu Zentralstelle Such- und Mahnverfahren (centralni urad, zadolžen za postopke poizvedb in opominov, v nadaljevanju: ZSM) Hauptzollamt Fulda (Nemčija), katerega pristojnost je nato prevzel Hauptzollamt Gießen. V odgovoru na dopis urada ZSM z dne 10. februarja 1995 je družba ASA z dopisom z dne 20. februarja istega leta potrdila, da je kršitev nastala v Italiji.
- 12 Italijanski carinski organi, zadolženi za preiskavo v Italiji, so z dopisoma z dne 23. januarja in 26. junija 1997 sporočili, da jim pošiljka ni bila predložena, da tudi ni bila predložena pripadajoča deklaracija za skupnostni tranzit in da niso mogli izvedeti, kje v Italiji se pošiljka nahaja.
- 13 Hauptzollamt Fulda je z davčno odločbo z dne 28. maja 1997 odmeril uvozne dajatve, in sicer carine in uvozni prometni davek. V postopku ugovora je Hauptzollamt Fulda v dopisu z dne 15. januarja 1999 navedel, da „ni bilo predloženo nikakršno dokazilo o rednem zaključku skupnostnega tranzitnega postopka ali nadomestni dokaz iz člena 380 Uredbe o izvedbi Carinskega zakonika [...]“ Ker v določenem roku ni prejel odgovora na ta dopis, je z odločbo z dne 17. avgusta 1999 zavrnil ugovor.
- 14 Iz predložitvenega sklepa prav tako izhaja, da v okviru tožbe v postopku v glavni stvari ni bilo predloženo nikakršno dokazilo v zvezi z rednim zaključkom skupnostnega tranzitnega postopka ali v zvezi s krajem, v katerem je dejansko nastala kršitev. ZSM tudi ni naslovila na glavnega zavezanca nikakršnega opomina, da v roku treh mesecev iz člena 379(2) Izvedbene uredbe predloži dokazilo o

pravilnosti operacije skupnostnega tranzita ali o dejanskem kraju kršitve, sicer se bo štelo, da je kršitev nastala v Zvezni republiki Nemčiji.

- 15 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je pred predložitvenim sodiščem zlasti ugovarjala, da zaradi neomembe trimesečnega roka iz navedenega člena 379(2) v okviru tega roka ni mogla ugotoviti, kje se pošiljka dejansko nahaja, in z nadomestnim dokazilom, določenim v členu 380 Izvedbene uredbe, ni mogla izkazati rednega zaključka postopka skupnostnega tranzita. Posledično carinski dolg na njeno ime ni mogel nastati, zaradi česar je treba razveljaviti davčno odločbo z dne 28. maja 1997 in odločbo z dne 17. avgusta 1999.
- 16 Ker je dvomilo v razlago upoštevni določb prava Skupnosti, je Hessisches Finanzgericht, Kassel, prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je treba šteti, da je v skladu s členom 215(2) ali (3), prva alineja, Uredbe [...] št. 2913/92, v besedilu, veljavnem do 9. maja 1999, carinski dolg nastal na kraju, kjer so carinski organi ugotovili, da se blago nahaja v položaju, ki je povzročil nastanek carinskega dolga (odstavek 2), ali na kraju, kjer je bilo blago dano v postopek (odstavek 3, prva alineja), če pošiljka, dana v zunanji skupnostni tranzitni postopek, ni bila predložena namembnemu organu in kraja kršitve ni mogoče določiti, čeprav carinski organi s tem, da so kršili člen 378(1), zadnji del, in člen 379(2), prvi stavek, Uredbe [...] št. 2454/93, v besedilu, veljavnem do 30. junija 2001, v obvestilu iz člena 379(1) te uredbe niso navedli roka, v katerem je treba uradu odhoda predložiti dokazilo o pravilnosti tranzitne operacije ali o kraju, v katerem je kršitev dejansko nastala?

2. Če je odgovor na [prvo] vprašanje pritrdilen [...]:

Ali izterjava dajatev s strani pristojnih carinskih organov v skladu s členom 379(2), tretji stavek, Uredbe [...] št. 2454/93, v besedilu, veljavnem do 30. junija 2001, predvideva, da morajo carinski organi v obvestilu iz člena 379(1) te uredbe navesti rok, v katerem je treba uradu odhoda predložiti dokazilo o pravilnosti tranzitne operacije ali o kraju, v katerem je kršitev dejansko nastala?“

Vprašani za predhodno odločanje

¹⁷ Z vprašanji, ki ju je treba obravnavati skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali okoliščina, da urad odhoda blaga, ki je dano v zunanji skupnostni tranzitni postopek, v obvestilu iz člena 379(1) Izvedbene uredbe ni navedel trimesečnega roka, v katerem je v skladu s členom 379(2) iste uredbe temu uradu treba predložiti dokazilo o pravilnosti tranzitne operacije ali o kraju, v katerem je dejansko nastala kršitev, ovira nastanek carinskega dolga pri uvozu v smislu člena 203 Carinskega zakonika. Če je odgovor nikalen, želi predložitveno sodišče izvedeti, ali ta okoliščina, čeprav ne preprečuje nastanka carinskega dolga, ne nasprotuje vsaj temu, da bi urad odhoda ta dolg lahko povrnil glavnemu zavezancu.

¹⁸ V skladu s členom 203(1) Carinskega zakonika nastane carinski dolg pri uvozu z nezakonito odstranitvijo blaga, ki je zavezano uvoznim dajatvam in pod carinskim nadzorom (glej v tem smislu zlasti sodbe z dne 1. februarja 2001 v zadevi D. Wandel, C-66/99, Recueil, str. I-873, točka 50; z dne 11. julija 2002 v zadevi Liberexim,

C-371/99, Recueil, str. I-6227, točka 52, in z dne 14. novembra 2002 v zadevi SPKR, C-112/01, Recueil, str. I-10655, točki 30 in 35). Glede na besedilo odstavka 2 te določbe nastane carinski dolg v trenutku te nezakonite odstranitve.

- 19 Še posebej glede pojma nezakonite odstranitve blaga, ki je pod carinskim nadzorom, iz člena 203(1) Carinskega zakonika je treba opozoriti, da je ta pojem treba v skladu s sodno prakso Sodišča razumeti tako, da zajema vsako dejanje ali opustitev, ki pristojnim carinskim organom preprečijo, čeprav za kratek čas, dostop do blaga pod carinskim nadzorom in izvršitev nadzora, določenega v členu 37(1) Carinskega zakonika (sodba z dne 29. aprila 2004 v zadevi British American Tobacco Manufacturing, C-222/01, Recueil, str. I-4683, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 20 To je v primeru, kadar je, kot v zadevi v postopku v glavni stvari, urad odhoda sporne pošiljke, dane v zunanji skupnostni tranzitni postopek, ugotovil, da ta pošiljka ni bila predložena namembnemu uradu in da carinski postopek za zadevno pošiljko ni bil zaključen.
- 21 Člen 378(1) Izvedbene uredbe določa, da kadar – kot v zadevi v postopku v glavni stvari – pošiljka ni bila predložena namembnemu uradu, ker se kraj kršitve ali nepravilnosti ni mogel določiti, se brez poseganja v pravila o določitvi kraja nastanka carinskega dolga, določenega v členu 215 Carinskega zakonika, šteje, da je kršitev ali nepravilnost nastala v državi članici, ki ji pripada urad odhoda, ali v državi članici, ki ji pripada urad tranzita pri vstopu v Skupnost, ki je prejel potrdilo o prehodu, če v roku, ki ga je treba določiti v skladu s členom 379(2) Izvedbene uredbe, ni predloženo dokazilo o pravilnosti tranzitne operacije ali o kraju, kjer je kršitev ali nepravilnost dejansko nastala.

- 22 V skladu s členom 379(1) Izvedbene uredbe urad odhoda, če pošiljka ni bila predložena namembnemu uradu in kraja kršitve ali nepravilnosti ni mogoče določiti, o tem čim prej obvesti glavnega zavezanca, najpozneje pa pred iztekom enajstega meseca po vpisu deklaracije za skupnostni tranzit. V obvestilu v skladu s členom 379(2) iz odstavka 1 navede predvsem rok, v katerem je treba uradu odhoda predložiti dokazilo o pravilnosti tranzitne operacije ali o kraju, v katerem je kršitev ali nepravilnost dejansko nastala, v skladu z zahtevami carinskih organov. Ta rok znaša tri mesece od dneva obvestila iz člena 379(1). Če navedeno dokazilo po izteku roka ni predloženo, pristojna država članica izterja pripadajoče carine in druge dajatve.
- 23 Če v nasprotju z navajanji družbe Honeywell, neobvestilo o trimesečnem roku iz člena 379(2) Izvedbene uredbe ne preprečuje nastanka carinskega dolga v smislu člena 203(1) Carinskega zakonika, ker je bila dogodek, ki povzroči nastanek carinskega dolga – kot je bilo poudarjeno v točki 18 te sodbe – nezakonita odstranitev blaga, ki je zavezano uvoznim dajatvam, izpod carinskega nadzora, zlasti zato, ker to blago ni bilo predloženo namembnemu uradu, je obvestilo tega trimesečnega roka glavnemu zavezancu kljub temu predpostavka, da lahko carinski organi izterjajo carinski dolg.
- 24 Iz besedila členov 378(1) in 379(2) Izvedbene uredbe izhaja, da je obvestilo urada odhoda glavnemu zavezancu o roku, v katerem je treba predložiti zahtevana dokazila, obvezno in predstavlja predpostavko za izterjavo carinskega dolga. Rok je namenjen zaščiti interesov glavnega zavezanca, ki mu dodeljuje tri mesece, da predloži, po potrebi, dokazilo o pravilnosti tranzitne operacije ali o kraju, kjer je kršitev ali nepravilnost dejansko nastala (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo SPKR, točka 38).

- 25 V teh okoliščinah lahko država članica, ki ji pripada urad odhoda, izterja carine le, če je glavnemu zavezancu določila, da ima na voljo trimesečni rok za predložitev zahtevanih dokazil in če ta v tem roku niso bila predložena (glej po analogiji sodbo z dne 21. oktobra 1999 v zadevi *Lensing & Brockhausen*, C-233/98, Recueil, str. I-7349, točka 31). V skladu s členom 221(3) Carinskega zakonika se mora znesek carinskega dolga v vsakem primeru sporočiti v predpisanem roku, tj. tri leta od nastanka dolga.
- 26 Zato je na zastavljeni vprašanji treba odgovoriti, da je povezane določbe členov 203(1) Carinskega zakonika in 379 Izvedbene uredbe treba razlagati tako, da je carinski dolg nastal, ko pošiljka, dana v zunanji skupnostni tranzitni postopek, ni bila predložena carinskemu namembnemu uradu, vendar lahko država članica, ki ji pripada urad odhoda, ta dolg izterja le, če je glavnemu zavezancu določila, da ima na voljo trimesečni rok za predložitev zahtevanih dokazil, in če ta v tem roku niso bila predložena.

Stroški

- 27 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Povezane določbe člena 203(1) Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti in člena 379 Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92 je treba razlagati tako, da je carinski dolg nastal, ko pošiljka, dana v zunanji skupnostni tranzitni postopek, ni bila predložena carinskemu namembnemu uradu, vendar lahko država članica, ki ji pripada urad odhoda, ta dolg izterja le, če je glavnemu zavezancu določila, da ima na voljo trimesečni rok za predložitev zahtevanih dokazil, in če ta v tem roku niso bila predložena.

Podpisi